

Dolina
Stobrawy

Smart Villages w Dolinie Stobrawy

Czym są
„Inteligentne Wsie”?

„Inteligentny” oznacza korzystający z technologii cyfrowych i innowacji w swoim codziennym życiu, poprawiając w ten sposób jego jakość, polepszając standard usług publicznych i lepiej wykorzystując zasoby lokalne.

„Inteligentny” oznacza myślący nie tylko o samej wsi. Niektóre inicjatywy mają miejsce na poziomie wsi, lecz wiele dotyczy okolicznych terenów wiejskich, grup wsi, małych miejscowości i powiązań z miastami.

„Inteligentny” oznacza budujący nowe formy współpracy i sojuszy: między rolnikami i pozostałymi podmiotami na obszarach wiejskich; między gminami; między sektorem prywatnym i społeczeństwem obywatelskim; w ramach podejścia oddolnego i odgórnego.

„Inteligentny” oznacza myślący samodzielnie. Nie istnieje standardowy model ani standardowe rozwiązanie w przypadku inteligentnych wsi - kluczowe znaczenie mają społeczności lokalne wykorzystujące miejscowe zasoby, korzystające z najlepszej dostępnej wiedzy i podejmujące inicjatywę.

„Inteligentny” oznacza myślący o klimacie i środowisku. Promocja przyjaznych dla klimatu rozwiązań ma przyczynić się do rozwoju długoterminowej poprawy jakości życia na obszarach wiejskich.

Współfinansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego

Zadanie pn. Dziesiąty Jubileuszowy Opolski Jarmark Folkloru jest współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Opolskiego.

Inspirujące przykłady Inteligentnych Wsi

Santa Fiora, Włochy

Praca zdalna w jednej z najpiękniejszych wiosek we Włoszech, przy użyciu szybkiego internetu i pokryciu jedynie 50% czynszu. To propozycja gminy Santa Fiora w Monte Amiata, pierwszej inteligentnej wioski we Włoszech.

Geneza projektu

Inicjatywa planowana była od lutego 2019 r. Skupiała się na szybkim połączeniu internetowym, które miało dotrzeć do Santa Fiora. Pierwotnie projekt miał rozwijać się w przeciągu najbliższych 10 lat, jednak pandemia znacznie przyspieszyła jego realizację, dzięki czemu pierwsi zdalni pracownicy już zamieszkują Santa Fiorę.

Co oferuje Santa Fiora?

Gmina Santa Fiora jest skłonna pokryć 50% czynszu pracownika zdalnego, który decyduje się na przeprowadzkę do inteligentnej wioski Santa Fiora. Na miejscu zapewniane jest szybkie połączenie internetowe. Istotnym aspektem są również oferowane usługi opieki nad dziećmi, takie jak przedszkole, szkoła, pokój zabaw dla dzieci.

Rezultaty projektu

Dzięki realizacji projektu, kiedyś wyludnione obszary wiejskie zostały ponownie zamieszkane. Szybkie połączenie internetowe umożliwiło wykonywanie pracy zdalnej, co w dobie pandemii okazało się szczególnie istotne. Santa Fiora stała się atrakcyjnym miejscem do życia dla mieszkańców i wciąż przyciąga nowe osoby zainteresowane pracą zdalną w malowniczej okolicy.

Torup, Dania

Inteligentna Wioska Torup leży na półwyspie między morzem, a fiordem, 60 km na północny zachód od Kopenhagi. Jej 356 mieszkańców korzysta z szeregu inicjatyw i działań w ramach projektu Smart Villages, w tym z festiwalu muzycznego, Torup Booktown, z wydarzeń kulturalnych, targów rolniczych, kawiarenek, wspólnych wiejskich obiadów, węzła komunikacyjnego, ze wspólnej przestrzeni biurowej oraz alternatywnego transportu.

Takie inicjatywy opierają się na silnej lokalnej tożsamości, która zaowocowała m.in. powstaniem zainicjowanej przez rodziców szkoły i przedszkola, wspólnego domu spotkań, odrestaurowanego dworca kolejowego oraz budynku gospodarczego, w którym mieści się kawiarnia, piekarnia i sklep z artykułami ekologicznymi. Przyczyniła się do tego grupa ludzi, która przeniósł się do wioski 30 lat temu, aby stworzyć społeczność opartą na zasadach organicznych.

Przykłady te opierają się na lokalnej aktywności i kompetencjach mieszkańców. Dotyczy to również ostatniego dużego kroku w zakresie powiększenia wioski o 100 nowych eko-domów w ciągu najbliższych kilku lat. W tym celu grupa miejscowych założyła fundusz Torup Fonden, aby nabyć ziemię, zamiast pozostawiać ją inwestorom z zewnątrz. Obecnie fundusz ten planuje inteligentny i zrównoważony system grzewczy w całym Torupie oparty na energii słonecznej. Dzięki tej inicjatywie Torup zdobył nagrodę National Village of the Year 2019.

Współfinansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego

Piła-Młyn, Polska

Górnicza wioska w Piła-Młyn wygrała konkurs na najlepszą Inteligentną Wieś w Polsce. - Jest kopalnią idei smart villages - napisała Polska Akademia Nauk, która jest organizatorem konkursu.

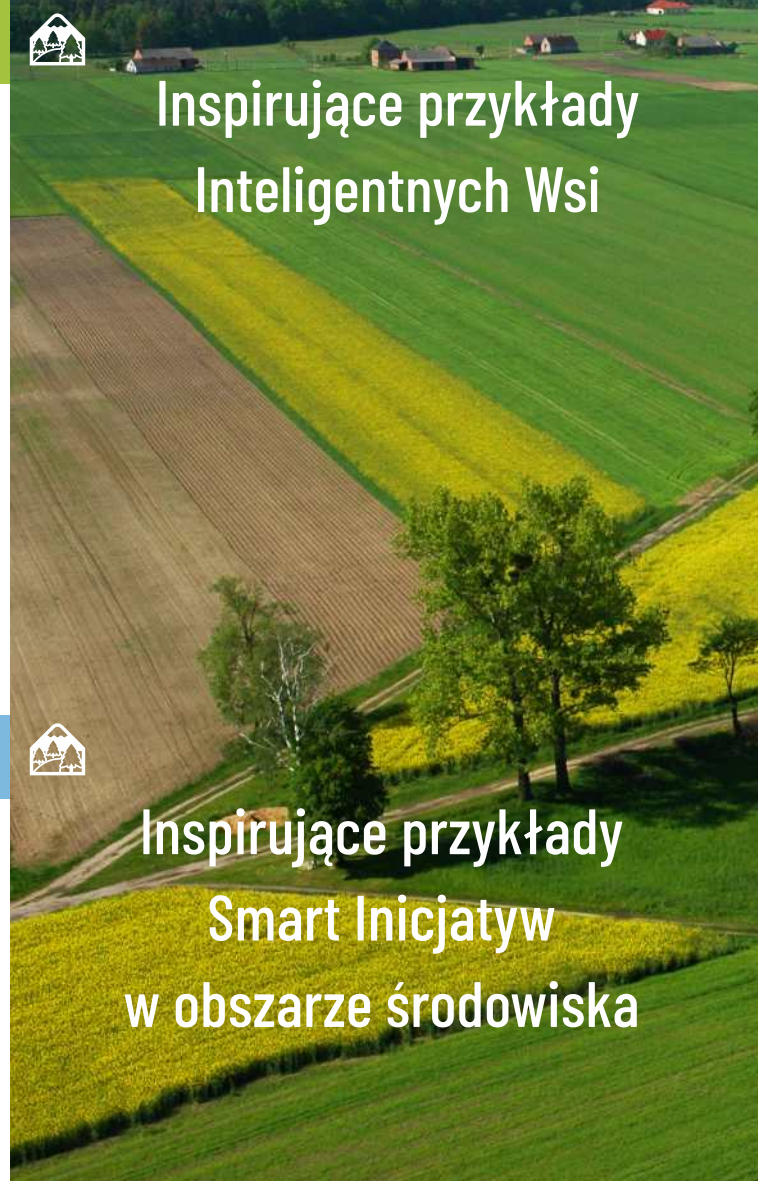
Górnicza wioska w środku lasu to dzieło Agnieszki i Wojciecha Weynów, którzy założyli Stowarzyszenie Mieszkańców i Miłośników Piły nad Brdą BUKO. Za swoje działania zostali nagrodzeni w konkursie "Moja SMART wieś. Idea i Fakt" organizowanym przez Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN.

Górnicza Wioska oferuje pokaz, jak wydobywano węgiel, dzięki odbudowanej drewnianej wieży wyciągowej i staremu szybowi kopalni „Montania”. Można także przejść się szlakiem wytyczonym w borach i poznać dźwięki przyrody oraz obejrzeć model podziemnych kopalń z lat 1917-1921. Dla dzieci proponowane jest spotkanie z duchem kopalni, gra terenowa „Poszukiwanie Skarbu Górnika Wilhelma”, Pole dla Gzubów z zabawami oraz odpoczynek w Górnicznym Ogrodzie i Koziej Zagrodzie.

Właściciele uruchomili także Górniczną Pasiekę. Niedawno, wspólnie z mieszkańcami posprzątali swoją miejscowość. W najbliższej przyszłości planowane jest rozbudowanie budynku Starego Tartaku i Pola dla Gzubów oraz wymienienie ogrzewania na w pełni ekologiczne.

Inspirujące przykłady Inteligentnych Wsi

Inspirujące przykłady Smart Inicjatyw w obszarze środowiska

Piaseczna Górka, Polska

W roku 2017 w ramach inicjatywy "Przeciwdziałanie lokalnym podtopieniom w Piasecznej Górce" założony został na działce publicznej ogród deszczowy.

Ogród deszczowy to nieznacznie obniżony teren, porośnięty odpowiednio dobraną roślinnością, którego zadaniem jest zmagazynowanie, a następnie filtracja wody opadowej. Jest to możliwe dzięki jego przepuszczalnym warstwom piasku i żwiru. Ogrody deszczowe pochłaniają znacznie więcej wody niż zwykłe trawniki. Oprócz podstawowej funkcji infiltracji zwiększają one bioróżnorodność, przyciągają ptactwo i pożyteczne owady, a przede wszystkim wpływają korzystnie na estetykę przestrzeni publicznej. Główny cel realizowanej inicjatywy to zwiększenie retencji wód opadowych i przeciwdziałanie lokalnym podtopieniom.

W ramach tego projektu odbyła się prelekcja jak zakładać i do czego służą ogrody deszczowe. Następnie mieszkańcy mogli samodzielnie wykorzystać tą wiedzę w praktyce, uczestnicząc aktywnie w zakładaniu ogrodu.

Współfinansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego

Zadanie pn. Dziesiąty Jubileuszowy Opolski Jarmark Folkloru jest współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Opolskiego.

Model tworzenia Koncepcji Smart Villages.

1. Wizja rozwoju

Wizja smart villages to opis oczekiwanego w przyszłości stanu danej wsi/obszaru.

Wizja stanowi cel całkowicie nadrzędny nad wszystkimi, zawierający w sobie pozostałe cele sformułowane w koncepcji.

2. Zasięg terytorialny

To jedna wieś lub grupa wsi powiązana wspólnymi celami. Obszar nie może być większy niż 20 tys mieszkańców.

3. Określenie grupy docelowej

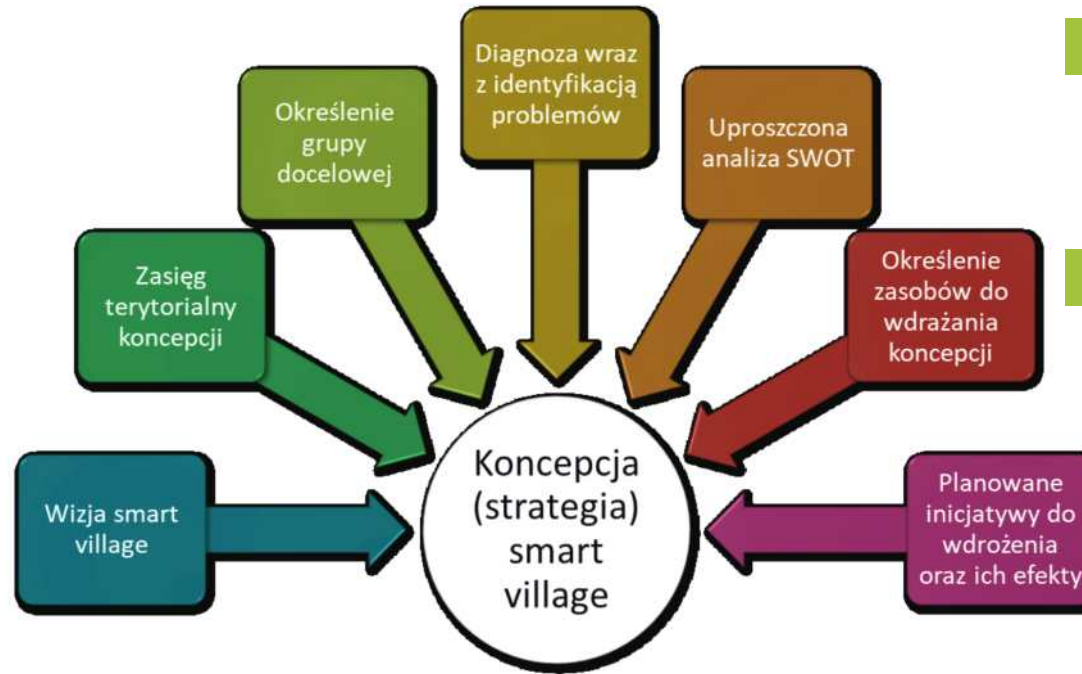
Grupę docelową można określić szeroko, obejmując ona ogół osób, które są w jakiś sposób związane z Inteligentną Wsią

4. Diagnoza wraz z identyfikacją problemów.

Rzetelna diagnoza strategiczna jest warunkiem użyteczności opracowywanych na jej podstawie celów rozwojowych, a w efekcie - stanowi podstawę rozwoju jednostki".

Rzetelna nie równa się duża objętościowo i podejmująca wszystkie tematy.

Diagnoza może zostać dokonana z pomocą dobranego przez lidera zespołu, np. rady sołeckiej, członków stowarzyszenia wiejskiego, innych mieszkańców, doradców z zewnątrz.

Na tej podstawie wyznaczane są potrzeby, które w perspektywie najbliższych kilku lat trzeba zaspokoić.

5. Uproszczona analiza SWOT

Analiza SWOT ma na celu określenie mocnych (S - strengths) i słabych (W - weaknesses) stron analizowanej jednostki oraz szans (O - opportunities) i zagrożeń (T - threats) w jej funkcjonowaniu.

6. Określenie zasobów do wdrażania koncepcji

Ludzkie - umiejętności, wiedza, zdolności, kompetencje oraz predyspozycje wszystkich osób związanych z organizacją.

Pieniężne - kapitał finansowy, który organizacja wykorzystuje do finansowania różnych działań.

Rzeczowe - w ich skład wchodzi m.in. budynki, pomieszczenia, oraz wszelkiego rodzaju sprzęt.

Informacyjne - wszystkie użyteczne dane potrzebne do skutecznego podejmowania decyzji.

7. Planowane inicjatywy do wdrożenia oraz ich efekty.

Planowane smart projekty powinny być dobrze przemyślane, wynikać z diagnozy potrzeb, a mieszkańcy muszą się z nimi utożsamiać.

Współfinansowane przez Samorząd Województwa Opolskiego

Dolina Stobrawy

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Stobrawy” powstało na początku 2006 roku. Swoim działaniem obejmuje obszar pięciu gmin: Kluczbork, Wołczyn, Lasowice Wielkie, Byczyna i Olesno w północnej części województwa opolskiego. Wdrażamy Lokalną Strategię Rozwoju w ramach osi LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020..

Ponadto realizujemy wiele ciekawych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. W ramach Stobrawskiego Inkubatora Organizacji Pozarządowych prowadzimy doradztwo i szkolenia z zakresu zakładania i rozwoju organizacji pozarządowych na terenach wiejskich. Jesteśmy pierwszym na Opolszczyźnie certyfikowanym Ośrodkiem Działaj Lokalnie. Jesteśmy również Operatorem regrantingu FIO na województwo opolskie.

Wykorzystując posiadany potencjał tworzymy ciekawe i oryginalne oferty turystyczne. Stowarzyszenie jest prekursorem w województwie opolskim w tworzeniu Wsi Tematycznych. Utworzyliśmy edukacyjny szlak pieszo-rowerowy i szlak kajakowy na rzece Stobrawie. Ponadto organizujemy liczne konkursy dla mieszkańców naszego obszaru. Bierzymy także aktywny udział w promocji naszego terenu, uczestnicząc w targach, jarmarkach oraz organizując własne imprezy w tym m.in. „Opolski Jarmark Folkloru”.

LGD „Dolina Stobrawy” uhonorowana została nagrodą „Opolska Niezapominajka” jako najlepsza organizacja pozarządowa regionu. Stowarzyszenie otrzymało również „Basztę” oraz „Plaster Miodu” - nagrody przyznawane przez lokalne samorządy za działalność na rzecz rozwoju lokalnego.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Stobrawy”

ul. Moniuszki 4, 46-200 Kluczbork

tel. 77 413 11 38, tel. kom. 530 111 550

e-mail: biuro@dolinastobrawy.pl

www.dolinastobrawy.pl

Współfinansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego

